

Szerkesztési iroda:

Nagyberek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 29. szám.

Szombat, febr. 6.

A helyzet.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, február 5.

Ha a politikai helyzet legújabb mozzanatait megfigyeljük, konstatálni lehet, hogy a válság veszedelmét a közelben elkövetkező eshetőségek közül kiküszöbölte az optimizmus. Legjobban bizonyítja a szituáció jórafordulását a véderő-bizottság tegnapi ülése, amelyen skrupulus nélkül megszavazták az ujoncjavaslatokat általánosságban is, részleteiben is. A javaslatok a jövő héten kerülnek a Ház napirendjére. Ha addig végez a képviselőház az adóreform tárgyalásával, jó, ha nem, az adóreform-vita megszakításával veszik munkába az ujoncjavaslatokat, hogy a sorozást a rendes és törvényes időben megtartsák a sorozó-bizottságok. A balpárt a javaslat ellen nagy harcra készül s így valószínű, hogy mindjárt az elején kiterjesztik az ujoncvitára a sürgősséget.

Az adóreform vitája azonban alig tart egy hétnél tovább. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap kifejezte azt az óhajtását, hogy a vitát rövidre fogják s nagyon valószínű, hogy a Ház a miniszterelnöknek ezt az óhajtását respektálni fogja.

A képviselőház ülése végén történt ugyanis, Kardos Samu beszéde után, aki többször hangoztatta beszédeben, hogy feltétlenül szükségesnek tartja a földadónál is a létminimumot, hogy Wekerle miniszterelnök a következő nyilatkozatra fakadt:

— Ezt tovább nem tűröm. Ha még 3 napig így megy, akkor a javaslatot képviselheti más; én nem engedem magam megrugatni.

Ez elég világos kijelentés arra, hogy a javaslattal hamar végezzenek, ami meg is fog történni.

A bankkérdésről csak Kossuth Ferenc jövő heti utazásával és az osztrák Reichsrath császári kéziratával való elnapolásával összefüggésben esett szó. Mind a két eseményt kedvező jelnek minősítették. Az elsőt azért, mert remélik, hogy Kossuth Ferencnek sikerül a királyt végleg meggyőzni a magyar álláspont ártalmatlanságáról és szükségességéről. A másikat azért, mert az osztrák kormány a helyzete a Reichsrath elnapolásával lényegesen megkönnyebbedett.

Ilyenformán a helyzet a jelen pillanatban elég kedvezőnek látszik s remélhetőleg az is lesz.

Vinczezhidy Izsó jubileuma.

— Negyven évig takarékpénztári igazgató. —
— február 6.

Szép és nemzeti szempontból is jelentős ünnepet ült a napokban az Első Nagykikindai Takarékpénztár.

Most kedden ünnepelte ugyanis a Délvidéknek ez az egyik legtekintélyesebb és legrégebb magyar pénzügyi intézménye fennállásának negyven esztendő fennállását és egyben alapítójának és azóta igazgatójának, Vinczezhidy Izsónak negyven esztendő jubileumát.

Az ünnepély ugy N.-kikinda város, mint a vármegye, valamint a Délvidék előkelőségeinek élénk részvétele mellett folyt le, ami méltó is volt a jubiléum hosszu érdemud hazafias működéséhez.

A messze vidéken köztisztviseltekben közbecsülésben álló jubiléumnak nagy jelentőségű érdemei vannak a magyar nemzeti munkásság terén. Vinczezhidy Izsó volt az, aki a nagykikindai gimnáziumot is alapította, amely intézet egyik kiváló erőssége lett itt a Délvidéken a magyar nemzeti szellemnek. Ugyancsak a magyarság érdekeit szolgálta pénzügyi és gazdasági téren az általa alapított ma már negyven esztendő pénzügyi

s e mellett egész sor közhasznú és humanitárius intézmény szervezése, irányítása és vezetése fűződik Nagykikindán az ő nevéhez. Mindez a munkásság pedig esőndben, zajtalanul folyt, illik hát most a majdnem emberöltőnyi munkásság határán megemlékezni Vinczezhidy Izsóról és munkásságáról s csak kötelességet teljesítenek azok, kik a negyvenesztendő határánál megállanak s néhány órát e munkásság ünneplésének szentelnek.

Az ünnepély Nagykikindán, az intézet febr. 2-ikán tartott évi közgyűlésének keretében folyt le, amely ülés természetesen a lelkes óvációk sorozata volt Vinczezhidy irányában.

Az ünnepi közgyűlésre Gróbf Béla nyug. főszolgabíró vezetésével küldöttség hívta meg a jubiléumot, akit zajos éljenzéssel fogadták a megjelentek, amelynek sorában egy városi, mint a megyei közelet számos előkelőségét láttuk.

A közgyűlésben az intézet választmánya és felügyelő-bizottsága hártypapírra írt üdvözlőiratot nyújtott át s azonkívül egy művészi kivitelű ezüst emléklappal lepte meg.

Azután Tellesky Kristóf a választmány és a felügyelő-bizottság, Türk Marcell pedig a részvényesek nevében magas szárnyalású ünnepi beszédeket mondtak, amelyben Vinczezhidy Izsó érdemeit méltatták.

Miután a jubiléum megmatottan mondott köszönetet a beszédekre, következtek azoknak az intézményeknek és testületeinek küldöttei, amelyek intézésének élén Vinczezhidy Izsó áll. Így a közkegyházi gondnokság nevében Bayer Alajos, a kikindai felső leányiskolai gondnokság részéről dr. Valovics Gyula köszöntötte, a leányiskola tanári karát pedig Feketené Petrovics Antónia igazgatónő vezette a jubiléum elé.

Ezenkívül számosan üdvözlöttek a jubiléum irásban egy a Délvidékről, mint az ország más vidékeiről, köztük Széll Kálmán v. b. t. t., a jelzáloghitelbank kormányzója, Pranger, az osztrák-magyar bank vezértitkára, Fehér József pannonhalmi főpát, Jankó Agoston alispán, Róth Gergely törvényszéki elnök, Horváth Zoltán főszolgabíró, Strusz Szerafin, az osztrák-magyar bank nagyberekéri fiókjának főnöke, továbbá a nagykikindai áll. főgimnázium, a ki-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Négy hur. *)

Írta: **Vértessy Gyula.**

Minden lélek tele
Bánattal, örömmel;
Minden ajk mosolylyal,
Mindegyik szem könnyel.

Mindnyájunk lelkében
Minden érzés ott van,
Csakhogy egyik, másik
Néha, fel sem lobban.

Mint ahogy négy hurban
Benn van minden nóta —
Csak előkerüljön
Az igaz vonója!

Eleonora Duse.

Háromnapos, rövid szereplésre itt volt Duse. Rövid időre jött, de nagy újságot hozott. Két új szerepet, olyat, amit eddig nem adott. Késői Ibsen darab mind a kettő. Az egyik „A tenger asszonya“, a másik „John Gabriel Borkman“. Az elsőben Ellida szerepét játszta, a másodikban Rentheim Ellát adta. Csodás művészettel mind a kettőt.

Sokan megírták már és sokszor, hogy Duse tulajdonképpen nem Ibsen játékos. Hogy az ő déli, olasz természete nem tud megbáratkozni az északi, norvég, sötét komor környezettel. Hogy mást ad, mint amit a költő megírt. Mert tulajdonképpen élénk, mozgékony a természete ahhoz, hogy az Ibsen gondolta északi nőt láthassuk benne. A művészete ilyenkor olyan — mondják — mint az a virág, amely örökös napfényhez, ragyogáshoz szokott s most egyszerre elviszik valami zord, északi hideg tájra.

Sok igaz van ebben a megfigyelésben, az kétségtelen. De még inkább bizonyos az, hogy

*) A költőnek huszétkor megjelenő kötetéből.

ha az ember maga előtt látja ezt az asszonyt az ő csodálatosan egyszerű művészetével, egyszerre elfelejt mindent — s csak őt nézi. A játékát, amelylyel a leghihetlenebb belső, lelki változásokat tudja külsőleg megéreztetni, a mozgását, a szeme nézését, a keze járását, amik mind annyira beszédesek, hogy leírni lehetetlen. A kezei! Ezek a kicsi, fehér, alabástrom kezek! Hihetetlen kifejező erő lakozik bennük. S hogy tud bánni velük. Minden legkisebb mozgásuk mond valamit. Olyat és úgy, ahogy a szó ki se mondhatná. És a hangja! Hogy tud beszélni! Zene, csupa zene minden, amit mond. Mintha egy nagy hárfán, amelynek minden hurja ezüstből szótt, játszana egy gyönyörűséges leányzó, úgy hangzik a szava. S a visszhangot a mi lelkünk adja hozzá. Percenkig rezeg még utána a belsőnkben a hangja. Nemcsak látjuk, nemcsak nézzük a játékát és halljuk a szavát, hanem vele érezzük mindent, amit mond. Ellenállhatatlan erővel ragad bennünket magával a legkülönfélébb érzésekbe. Vele sírunk, vele nevetünk, ha őrajta valami sóvárgó, vágyakozó érzés vesz erőt, mi is olyat érzünk, ha szeret, érezzük a melegét a szerelmének, — olyanok vagyunk, amilyenek ő akar bennünket. Mi magunk nem is gondolkodunk. Nincs is rá szükség, hisz tele van a lelkünk az ő gondolataival. Szíves-örömmel engedjük át magunkat ennek az önkívületnek, mert a magunk érzése helyett igazi gyönyörűséget kapunk művészetében. S ilyenkor arra gondolunk, hogy aki ezt megírta, nem így képzelte, mint ahogy kapjuk? Egy bizonyos: hogy amit látunk, művészet. Igazi, nagy művészet. Ezt érezzük. S ennél többet nem kívánunk. De többet ennél nem is kaphatunk.

Most, amikor már másod, harmadnapja van, hogy láttuk a játékát, most gondolkodhatunk felette egy keveset. Nézzük „A tenger asszonyát“.

Milyen asszony is ez az Ellida? Milyen, ha könyvből olvassuk a történetét? Józsan-e, vagy örült? Mert a beszéde az hol, olyan,

mintha csupa józan örületet mondana, hol meg olyan, mintha örült józsánig volna minden szava. Nem tudjuk, épeszü-e, vagy eszelős? — De jön Duse és azt mondja — Ellida épszerű. És mintha igaza volna. Egy gyerekes kedélyű, kedves asszonyt játszott, igazi emberi alakot, minden misztikus vonás nélkül, egy igazi asszonyt, nem a tenger leányát. Ami az idegen tengerészhez köti, az csak az egykori eljegyzésük emléke. Igazi borzalommal meséli el férjének ezt a kísérteties történetet, ami mintha nem is ő vele történt volna meg. Mintha kettős lelke volna ennek az asszonynak. Mintha a visszaemlékezés pillanatában egy második én keletkezne a belsejében.

Egészen más asszony lesz, amikor egyedül van és gondolkodik. Ilyenkor észébe jut a tenger, a nagy, a fenséges, a végtelen tenger, ami valami ellenállhatatlan erővel huzza, vonja őt el innen, messze, magafelé. S a tengerrel együtt életre kel az idegen tengerész emléke. Rettenetes látomások gyötrik ilyenkor s nem tud tőlük szabadulni. Pedig szereti az urat. És akarna egyedül az övé lenni. De a tengerész emléke kinozza egyre. Nincs elég akaraterje, hogy elvesse magától. Tuláságosan gyenge, érzékeny teremtés hozzá. Gyerekes félelemmel menekül ilyenkor az urához, akinek a jelenléte mintha megnyugtató. Mikor az idegennel találkozik, mintha egy kísértetet látna. Férje mögé bujik s úgy kéri, mentse meg ettől az embertől. Az idegen hívja magával, az asszony a tengert látja a szemében, a tengert, amely hívja, huzza magafelé. Kétségbeesetten várja az ura beleegyezését, hogy ő maga, a saját felelőségére határozhasson. S mikor ez kimondja, én elengedek Ellida, válassz szabadon és ő felkiált: liberamenta, — sotto ma propria responsabilità, amikor ott áll a két férfi mellett, akik közül választania kell, mintha egyszerre óriási erő szállta volna meg, bátran a szemébe néz az idegennel s ott marad az uránál.

Ez az utolsó jelenet örökké feledhetetlen lesz annak, aki látta. Itt volt a legnagyobb a

kindai összes pénzintézetek, több testület és az ünnepeltnek még számos tisztelője.

Erdekes és tanulságos része volt a közgyűlésnek Vinczevidy igazgatói jelentése, amely az intézet negyvenesztendő történetét foglalja magában s amely a régibb közgazdasági viszonyoknak nem egy érdekességével lepelt meg.

A lelkes és fölemelő ünnepi aktust este vacsora zárta be, amelyet Vinczevidy Izsó adott vendégszerető házában s amelyre hivatalosak voltak az intézet választmányának és felügyelőbizottságának tagjai.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 9/15 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) február havi előadásai a következők:

Február 10: 8-tól 9-ig Vegytan; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

Február 12: 8-tól 9-ig Nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig Fizika.

Február 17: 8-tól 9-ig Vegytan; 9-től 10-ig Elektrotechnika.

Február 24: 8-tól 10-ig Vegytan.

Február 26: 8-tól 9-ig Elektrotechnika, 9-től 10-ig Magyar irodalom.

Február 8. Közigazgatási bizottság gyűlése.

Február 21. Az izr. hitközség közgyűlése.

Február 26. Megyei közgyűlés.

— **Személyi hir.** Botka Béla főispán, ki hivatalos ügyekben néhány napig Budapesten tartózkodott, tegnap este ismét visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** A vármegye főispánja folyó hó 26. és 27-dikére rendkívüli megyei közgyűlést hívott össze. A megyegyűlést megelőzőleg az állandó választmány 24. és 25-dikén tartja üléseit, amikor is a törvényhatóság elé kerülő tárgyakat készítik elő.

— **Magyar név.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy Rosenfeld Izsó orosz-lamosi illetőségű szegedi lakos saját, valamint Erzsébet nevű kiskorú gyermeke családi nevét Róna-ra átváltoztathassa.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa Strosz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöklésével ma délelőtt 11 órakor ülést tartott, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

— **Halálozás.** Városunk egy régi, közismert, derék polgárát ragadta el ma a halál az élők sorából. Mint ugyanis részvétellel értesülünk, Opolczer Lajos úgnök ma reggel 8 óra

művészte. A hagnja remegett s ezen a rezgésen keresztül kiért mind az az öröm, amit egy olyan ember érezhet, aki visszanyerte az élete nyugalmát. Elűzte a rémképeket, nem kiozzák többé az örökös látomások, nyugodtan elhet ezután a boldogságnak.

A másik darabban, a John Gabriel Borkmanban is sok alkalmat adott a szerepre, hogy kimutassa a nagy művészetét. Az elhalt és újra életre kelő szerelmet igazabb hangon nem lehetett volna megszólaltatni, mint ahogy azt Duse Reinheim Ellája tette. Különös darab ez a Gabriel Borkman. Az emberek mintha fogházban élnek. Nehéz lemondás, ki nem öntött szerelem, kiéltetlen tettvágy. szárnyszerű, gyönyörű fantázia él bennük. Gyűlölik egymást, mert egymáshoz vannak láncolva. Felelmes csendben mondják a beszédüket a haláltánc hangjai mellett. Csak néha vonul el emögött a hideg téli világ mögött Erhard személyében kacagva az élet. Lenn, mint egy elzárt mesevilágban él Gunhild gyűlöletével s fenn a szobájában járkál fel és alá John Gabriel, a beteg farkas. Kettőjük közt áll Ella, kiben vénleány léte több az anyaszív, mint Gunhildában. Tele van szerelemmel s szerelem olyan erős, mint az élet. Belőle árad ki minden melegség, ami a darabot betölti. A legelkeseredettebb jelenetében is kiérzik panaszos szavaiból a nyájaság, mint valami maradéka az örökké szerető asszony imádatának, Erhard elmegy és a Duse fájdalmasan mosolygó tekintetéből kiérzik, milyen kinokat áll ki most a lelkeben. Egész arcát körülragyogja a fájdalom. Sikoltás nélkül látja meghalni Borkmant s ez a hangtalan, néma fájdalom megindít. Az ember oda volt ezeknek az átszellemült szavaknak a varázsától. Az igazi, az örök szerelem, amely sohasem hal meg, úgy beszél, mint azt Duse asszony mondta. Jóval kisebb szerep volt, mint az első darabban. De hisz az az igaz művészet, amely a kis szépségekben is egészet nyújt.

Wien, 1909. február 2.

M. J.

tájában 59 éves korában meghalt. Az elhunyt hosszú évek során át élénk részt vett városunk közéletében s különösen választások idején ő volt a polgárság egyik hangadója. Évek hosszú során át tagja volt a város és római katolikus hitközség képviselőtestületének s az árvaház létesítése körül is nagy érdemei vannak. Az elhunyt már évek óta betegeskedett s ma reggel egy vérroham következtében hirtelen és váratlanul elhunyt. Halálát özvegyén és gyermekein kívül nagy kiterjedésű rokonság és számos ismerőse gyászolja. Temetése holnap délután 4 órakor lesz a melencei-utcai gyászházban. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Opolczer Lajosné szül. Bobrovsky Krisztina és fiai Jenő és Lajos, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják az őket ért azon sulyos csapást, hogy felejtethetetlen jó férje, édes atyjuk, illetve rokonuk Opolczer Lajos ma délelőtt 8 órakor hosszas szenvedés után életének 59-ik és boldog házasságának 30-ik évében jobb létre szenderült. A boldogulat folyó hó 7-én délután fél 4 órakor temetjük a római kath. szentegyház szertartása szerint. Lelki üdvéért a szentmise folyó hó 8-án d. e. 10 órakor fog az Urnak bemutatni. Nagybecskerek, 1909. február 6-án. Béke és áldás hamvaira!

— **Az iparhatóság ülése.** A városi tanács mint elsőfokú iparhatóság ma délelőtt tartott ülésében Kozlovacs ki Györgynek szatósüzlet folytatására megadta a szükséges iparendélyt. Az iparhatóság ezenkívül még több panaszos és kihágási ügyet is intézett el.

— **A szabad liceum előadása.** A Torontál-megyei Magyar Közművelődési Egylet nagybecskereki szabad liceuma f. évi február hó 7-én az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: A villamoság egy pár gyakorlati alkalmazásáról. Kisérietek bemutatásával előadja: Szenes Adolf áll. polg. iskolai tanár. Az előadás főbb pontjai: A mágnesség általános jelenségei. — A villamos áram mágnesező hatása. — Elektromágnes mint hajtó erő. — Villamos vasut. — Villamos csengő. — Telegráfia. — Telegrafálás drót nélkül. — Telefotográfia. (Messzelátás.) Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépő-díj nincs.

— **Felfüggesztett ügyvéd.** A temesvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Mihajlovics István alibunári ügyvéd a kamara fegyelmi bíróságának s a m. kir. kuriának helybenhagyó ítéletével ügyvédi gyakorlatától a további intézkedésig felfüggesztetett.

— **A törökkanizsai kulturstély.** A Torontál-megyei Magyar Közművelődési Egylet február hó 13-ikán Törökkanizsán rendezendő kulturstélyére már javában folynak az előkészületek. Az estély, mint Törökkanizsáról írják, olyan sikerültnek ígérkezik, amilyen még ritkán volt a községben. A közművelődési egyesület karöltve rendezte az estélyt a törökkanizsai és torontáljózseffalvai tanítótestülettel és a járási közigazgatásági hatóságokkal s ez az oka annak, hogy az estély iránt már a járás közsegeiben is óriási az érdeklődés. Az estélyre a rendezőség egyébként a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület karöltve a törökkanizsai járási, közigazgatási hatóság és a törökkanizsajózseffalvai tanerők körével: vizeki Tallián Béla v. b. t. t., báró Gerliczy Ferenc, törökkanizsai Schulte Vilmos és Lederer Arthur urak védnöksége mellett f. hó 13-án Törökkanizsán a kaszinó helyiségében kulturstélyt rendez, melyre cimzettet családjával együtt tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj: személyjegy 2 kor., családjegy 5 korona. Felülfizetések a jótékonycél érdekében köszönettel fogadtnak és hirteligen nyugtáztatnak. Megkeresések: Micskey Vince tb. főszolgabíró, ügyv. elnök urhoz küldendők.

Rendezőség: Tiszteletbeli elnökök: dr. Bernáth Gyula, Bolgár István, Rácz Ferenc, Tallián Jenő, Tallián Vilmos. Ügyvezető-elnök: Micskey Vince. Alelnökök: Ocskay Miklós, Sznopek János. Főtákar: Nemess Árpád. Titkár: Bolgár Kálmán. Pénztárnok: Faragó Lajos. Ellenőr: Ringhoffer Andor. Gazda: Bálint Jenő.

Rendező-bizottsági tagok: Bálint Ödön, ifj. Bernáth Gyula, Csernolatecz Géza, Danielovits Elek, dr. Dimitriovits Milivoj, Drázsity Vazul, Drndárszki Sándor, Dupák Károly, Farkas Szilárd, Fenyvessy Béla, Gyóry József, Hanák József, Hatz Elek, Hertelendy József, Hirka István, Hoffer József, Jankovits Béla, Jankovits Sándor, Jónás Antal, Komlóssy Béla, Kuzmanov Obrád, Küzdő Géza, Lázár Péter, Lischeron József,

Magarasevits Pál, Muntyán Joachim, Müller Manó, dr. Nagy Imre, Nincsey György, Opreán Aurél, Pártos Sándor, Perr Gyula, Piatsék János, dr. Popovits Aurél, Poroszkay Zoltán, Priboly Endre, Raffai Kálmán, Somlyai András, Szabó László, Szagmeiszter István, dr. Schwarcz Jenő, Schwarcz Rezső, Szeless József, Schlinger József, Sztankovits Milos, Szubotits Bódog, Tóponárszki Milivoj, Tóth Dániel, Tóth Károly, Theodorovits Emil, Tuss Gyula, Ugi Géza.

Az estély műsora: 1. Nyitány. Hunyadi László operából, zongorán előadja Bolgár Lilly k. a és Bolgár István ur. 2. Egyveleg. magyar népdalokból, éneklő a vegyeskar. 3. A magyar nyelv tulajdonságairól, irta s felolvassa Knyaskó Lajos ur, a Tmke kiküldöttje. 4. „A magyar nyelv“, Abrányi Emiltől, szavalja Micskey Vincéné ur. 5. Műdal, éneklő Bernáth Margit k. a., a szegedi színház művésznője. 6. Felolvasás, tartja Sz. Szigethy Vilmos ur, a Tmke kiküldöttje. 7. Magyar nóták, éneklő a vegyeskar.

— **A nagybecskereki tanonc otthon köréből.** A nagybecskereki tanonc holnapi összejövetele alkalmával Büchler Hugó áll. tanító „A földrengésekről általában és a messinai földrengésről“ fog előadást tartani.

— **Temesmegye közgyűlése.** Mint Temesvárról jelentik: Temesvármegye törvényhatósága tegnap Hertelendy Ferenc főispán elnöklésével rendes közgyűlést tartott. A közgyűlés mozzanataiból kiemelendő, hogy a vármegye közönsége nem fogadta el Blaskovics Ferenc biz. tag azon indítványát, mely a falusi népkönyvtárakra vonatkozott és azt célozta, írnia fel a vármegye közönsége a kormányhoz, hogy a népkönyvtárak ne csupán magyar, hanem a nemzetiségek nyelvén írott könyvekkel is ellátassanak. Ferenczy Sándor alispán és Hertelendy Ferenc főispán ugyanis a vármegye közönségének élénk és osztatlan tetszése közt mutattak rá, hogy a magyar állam felelős minisztere irodalmilag nem terjeszthet más kultúrát, mint a magyart; minden nemzetiség szabadon ápolhatja kulturáját és nem szükséges hogy azt a kormányhatóság is ápolja. Debreczen város közönségének a Ne temere című pápai dekretum érvénytelenítése iránti feliratát a közgyűlés nem pártolja, mert időközben a Ne temere hatálya felfüggesztetett.

— **Filharmonikusok hangversenye.** A nagybecske eki filharmoniai egyesület f. hó 10-ikén tartja meg Rippka Imre karnagy vezetésével a Korona-szállodában XI-ik népies hangversenyt, (Keringő-estély) melynek műsora a következő: Első rész: 1. Induló. 2. Suppé: „Pajkos diákok“, nyitány. 3. Strauss: „Geschichten aus dem Wiener Wald“. 4. Milöcker: „A Neckar partján“. 5. Hiller László: „Valse Serenade“, bemutató. Második rész: 6. Gelimberti: „Louis XV.“, keringő. 7. Rendla: „Nász hangok“, keringő. 8. Kapeller: „Cupidó“, keringő. 9. Bayer: „Galopp“. A hangverseny kezdete este fél 9 órakor lesz. Belépő-díj személyenként 60 fillér. A szépnek ígérkező hangversenyre külön is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Az epilepszia (nyavalyatörés) gyógyítása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre sulyos átokként nehezülő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült — alkalmaz gyógyszerrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona-utca 18. sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segélyével e sulyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Szülőbirtokosok részére** egészséges fajtisztasztóló csak a „Milleniumtelep“ Nagyörsz, Torontál-megye oltványaival érhető el, melyeket a vállalat legolcsóbban szállít. Ezre 70 koronától feljebb. Magyar vagy német vagy román, szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecske reki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Sztaity Milán, gk. földmives és Kacsarics Mária, gk. — Bojanity Szaniszló, gk. földmives és Tabakov Hermina, gk. Malajev Szvetozár, gk. földmives és Lonesárszki Budinka, gk. — Lambity Mátyás, gk. földmives és Kozlovacs Szmiljana, gk. — Ifj. Krizanov György, gk. földmives és Pirosev Danica, gk. — Nemes János, rk. esztergályos és Kaffel Katalin, rk. Serfőző Pál, ág. ev. földmives és Veréb Katalin, ág. ev. — Kassai Pál, rk. vasuti fékező és Herman Julianna, rk. — Popov Omer, gk. földmives és Latovjev Julia, gk. — Sztepanov Mitán, gk. földmives és Kurucski Darinka, gk. — Lakatos Obrád, gk. földmives és Prikin Zsófia, gk.

Születések: Szvilengatyn Szvetozár, gk. csizmadia, leánya. — Radu Julianna, gk.

eigánynő 2 leánya. — Orbán István, ref. pénzügyigazgatósági díjnok, fia. — Schlitter Péter, rk. máv. fűtő, leánya. — Odzsin Vitályos, gk. napszámos, fia. — Germann Lajos, rk. cipész, leánya. — Petri János, rk. napszámos, leánya. — Radovanesev Vitályos, gk. földmives, leánya. — dr. Rajkovic Milán, gk. áll. végrehajtó, leánya. — Rózsa István, rk. máv. pályáőr, leánya. — Vukov Szvetozár, gk. földmives, leánya. — Ikiés Arkadiusz, gk. juhász, fia.

Halálozás: Özv. Treier Jakabné, gk. 78 éves, aggkór. — Özv. Osztermann Károlyné, rk. 56 éves, szivhüdes. — Radu István, gk. 2 napos, életgyenge. — Kelemen Antal, rk. 46 éves, expeditor, tüdővész. — Ignátovics Mária, gk. 25 éves, varrónő, roncsoló toroklob. — Özv. Nagy Györgyné, rk. 68 éves, agyvérzés. — Nika Pál, rk. 78 éves, idült bélhurut. — Özv. Turinszki Györgyné, gk. 75 éves, aggkór. — Milenov Vidor, gk. 3 hónapos, tüdőlob. — Schepp József, rk. 18 napos, tüdőlob. — Özv. Muszkan Györgyné, rk. 64 éves, veselob. — Sztójanov Radivojné, gk. 54 éves, veselob. — Lukin Mihály, gk. 70 éves, tüdőlegdag. — Klekker András, rk. 69 éves napszámos, májrák. — Buha Éva, rk. 1 hónapos, tüdőlob. — Özv. Goszpodinacszi Szvetozárné, gk. 65 éves, tüdőlegdag. — Radács Erzsébet, rk. 4 éves, torokgyík.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a korela és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fill., 1 kor. 40 fill. és 2 kor. a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony-védjegyre és Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni. 2-4.1

Minden gyermekszobában hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió“, mely egyike a legjobb tápanyagszereknek. Kapható a gyógyszerárakban. (g)

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 6. A torontái atletikai klub estélye az olasz földrengés sujtottak javára.
 Február 6. Kereskedelmi alkalmazottak táncestélye.
 Február 11. A gör. kel. szerb jótékony nőegylet táncestélye
 Február 13. A Lloyd-társulat hangversenye.
 Február 13. Vasutasok bálja.
 Február 13. Földmives-bál.
 Február 13. Paraszt-bál.
 Február 20. Felsőkereskedelmi iskola hangversenye.
 Február 20. A rom. kath. egyházi dalárda cabaret-estélye.
 Február 20. Iparosbál.
 Február 23. Filharmonikusok Calico-estélye.
 Március 7. A „Maskil-el-dol“ mulatsága.

*. **A mai mulatságok** Az idei farsangban ugyancsak kijut a részünk a mulatságokból, mert minden hétre esik néhány bál, táncestély, hangverseny stb. Ma este például két helyen is rendeznek mulatságot. A kaszinóban lesz ugyanis a torontái atletikai klub „Pro Calabria“ estélye, melyen a filharmonikusok is közreműködnek. Az estély sikere érdekében a rendezőség minden lehetőt megtett s szinte biztosra vehető, hogy ez a siker nem is fog elmaradni. Az estély kezdete itt 9 órakor lesz.

A másik mulatság fél 9 órai kezdettel a Korona-szállodában lesz, ahol a kereskedelmi alkalmazottak egyesülete rendez táncmulatságot, mely szintén sikerültnek ígérkezik.

Esküdtszék.

Lövöldöző éjjeli ór.

A mai esküdtszéki tárgyalás alkalmával Bainszki Milos 36 éves gyéri községi éjjeli ór állott a bírák előtt, aki még a múlt év aug. 2-án éjjel utána lött Knezsevics Sztója 19 éves legénynek. Szerencsére a legényt nem találta el s így a kir. ügyész csak szándékos emberölés kísérletével vádoja.

A dolog ugyanis akövetkezőképpen történt: Knezsevics aznap este 10 óra tájban kijött egy kore-mából s éppen akkor haladt arra a vádlott is, aki éjjeli szolgálatát teljesítette. Minthogy a sötétben nem ismerte fel Knezsevicsot s valami

tolvajt sejtett benne, felszólította, hogy álljon meg, ez azonban zavarában tovább akart futni. Bainszki erre lekapta a válláról puskáját s utána lött a menekülőnek, akit azonban nem talált el.

A mai tárgyaláson Junker János elnököt, szavazó-bírák voltak: Junga Aladár és Putits Oktáv törvényszéki bíró. Jegyző: dr. Bándy Ferenc; ügyész: Czenger Nándor; védő: dr. Kardos Samu.

A vádlott beismerő vallomása után a tanukat hallgatták ki, akik a fenti tényállásnak megfelelőleg adták elő a dolgot.

Ítéletet valószínűleg csak délután hoznak.

§ Gyujtogatás a biztosításért. Ifj. Antal József csőszteleki napszámos bűnügyében az esküdtszék még tegnap déltájban meghozta az ítéletet.

Az esküdtek ugyanis gyujtogatás büntetésben mondták ki bűnösnek a vádlottat s ezért őt a kir. törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével 4 évi fegyházra ítélte.

A kir. ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott és annak védője ellenben semmiségi panaszszal éltek.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Házban ma is tovább folyt az adóreform részletes vitája, melyben ma öt szónok vett részt, azonkívül Wekerle Sándor miniszterelnök is felszólalt, reflektálva a vitában elhangzott megjegyzésekre és bírálatokra.

Az ülésen Rakovszky István alelnök elnököt, aki 11 óra tájban nyitotta meg az ülést.

Az elnöki előterjesztések s a jegyzőkönyv hitelesítése után felolvasták az indítványkönyvet, amely Nagy György indítványát tartalmazta az aradi vesztőhely megvétele tárgyában.

Az indítvány megokolását február 15-dikére tűzték ki.

Ezután áttértek az adóreform részletes vitájának a folytatására.

Ma elsőnek Vlahovác horvát képviselő szólalt fel, aki horvátul beszélt a javaslat ellen.

Utána Szilassy Zoltán beszélt, aki ki Sándor Pállal polemizált. A javaslatot a kormány iránti bizalomból elfogadja.

Szucsú János nemzetiségi a javaslat ellen beszél.

Batthyányi Tivadar gróf Mezőfi Vilmossal és Sándor Pállal szemben azt bizonyítja, hogy a gazdák legalább is annyira meg vannak terhelve, mint a pénztözsérek és a háztulajdonosok. A javaslatot elfogadja.

Szabó István a kigazdák érdekében szól s a javaslatot szintén elfogadja.

Végül Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál a vitában elhangzott felszólalásokra s kijelenti, hogy egyes módosításoktól nem fog elzárkózni. Ismételt hangoztatja, hogy a javaslat nem jelent adóemlést s kijelenti azt is, hogy a kataszter kiigazítása meglesz. (Éljenezés.)

A politikai helyzet.

Miniszterek bécsi utja.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délelőtt megcáfolták azt a hírt, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a jövő héten Bécsbe utazna a királyhoz kihallgatásra. Ezzel szemben bécsi jelentés azt mondja, hogy Kossuth Wekerlével és Apponyival megy a jövő héten Bécsbe s valamennyien kihallgatáson jelennek meg a királynál, sőt Justh Gyula házelnököt is meghallgatja még egyszer a király.

Az ujoncjavaslatok.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mnt politikai körökben beszélnek, az ujoncjavaslatokat a képviselőház a jövő hét elején az adóreform vitájának megszakitásával veszi tárgyalás alá. Azt

beszélnek, hogy az ujoncjavaslatokat a balpárt, a nemzetiségek s a horvátok megobstruálják.

A bankkérdés.

Budapest, február 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint a bankkérdésben a tárgyalások a jövő héten okvetlenül megkezdődnek. Ugyanez a bécsi jelentés Bienerth osztrák miniszterelnöknek egy nyilatkozatát közli, a mely szerint Bienerth kijelentette volna, hogy nem lesz önálló magyar bank.

A horvát bán utja.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rauch Pál báró horvát bán ma reggel elutazott Budapestről. A horvát ügyekben a helyzet változatlan.

A keleti események.

Budapest, február 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a monarchiánkkal való meg egyezésre vonatkozó jegyzőkönyv tárgyalásába a török kormány bevonta Pallavicini örgróf nagykövetünket is. A tárgyalást, nevezetesen az 500.000 fontnyi előlegre nézve még nem fejezték be.

Budapest, február 6. (A „Torontál“ ered. távirata.) Konstantinápolyi jelentések szerint a magyar-osztrák kormány beleegyezését adta ahhoz, hogy a Bosznia és Hercegovinában élő mohamedánok kivándorolhassanak. Törökország még azt kívánja, hogy azok a mohamedánok, akik Boszniában és Hercegovinában maradnak, török alattvalóknak tekintessenek.

Az aradi vesztőhely megvásárlása.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál“ ered. távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház folyósóján ma kijelentette, hogy az aradi vesztőhelyet a kormány megvásárolja s ott kápolnát építtet.

Vizáradások.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál“ ered. távirata.) A hirtelen beállott esőzés és olvadás folytán a főváros harmadik kerületében árvíz keletkezett. Az árvíz következtében két ház bedől.

Esztergomi jelentés szerint Esztergomtól mintegy 150 lépésnyire a nagy esőzés következtében a talajvíz annyira alámosta a töltést, hogy a vasuti közlekedést be kellett szüntetni.

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	25.50
Buza (októberre)	—
Rozs (áprilisra)	21.70
Rozs (októberre)	—
Zab (áprilisra)	17.20
Tengeri (áprilisra)	14.52

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzügyről.

Budapest, február 4.

Az értékpapírforgalom a lefolyt héten nagyobb arányokat öltött és a tőzsde határozottan szilárduló irányzatot követett. Különösen a bank részvények állottak az érdeklődés előterében, de emellett egyes iparvállalati részvények is élénk kereslet mellett jelentékeny áremelkedést értek el, amire elsősorban a közzétett zárszámadások kielégítő eredménye és kedvező mérlegbevételek szolgáltattak indító okot.

Mint azon papirokat, melyek különösen nagy árvárlást értek el, megemlíjük a magyar hitel, magyar jelzáloghitelbank, Ganz-féle vasöntőde és gépgyár, salgótarjáni vasmű, magyar villamossági és beocsini cementgyár részvényeket, mely utóbbiak részben azon hir folytán képeztek élénk vásárlás tárgyát, hogy a cementkartell megújítása küszöbön áll, főleg azonban azon oknál fogva, hogy ezen vállalat üzletmenete állandóan nagyon kielégítő és a lefolyt esztendőre a múlt évit jóval meghaladó osztalék remélhető.

A befektetési értékek piacán még mindig nem állott be élénkülés, sőt Bécsben — cserében a 4 1/2% magyar kincstári jegyekkel — nagyobb mérvű eladások történtek a 4% magyar koronajáradék címleteiben, mindazonáltal fennáll azon általános nézet, hogy amennyiben a pénz-bőség, mely egyelőre különösen a külföldön mindig nagyobb arányokat ölt, hozzánk is áterjed, a fixkamatozású értékekben nagymérvű kereslet fog mutatkozni.

Tartós a sorsjegypiacnak szilárdsága és csaknem az összes kategóriák kisebb-nagyobb áremelkedést értek el.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	jan. 28.	febr. 4.
4% magyar koronajáradék	91 10	91 05
magyar ált. hitelbank-részvény	729 —	745 —
magyar jelzáloghitelbank-részvény	413 —	425 —
salgótarjáni kőszénbánya részvény	583 —	598 —
magyar villamosági részvény	305 —	325 —
Beocsini cementgyár-részvény	55 —	625 —
Ganz és T. sa vasöntőde részv.	2900 —	3000 —

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 7. Az első torontálzászécsányi takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.

Február 18. Az eleméri takarékpénztár, előleg és hitelszövetkezet közgyűlése.

Február 21. A nagyteremiai takarékpénztár közgyűlése.

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Vérszegénység

ellensúlyozásául tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, amely a vért gazdagítja és a test husát szilárdítja és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét a hátsó részén — kérjük figyelembe venni!

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.
12b—32

Nyílttér.

(E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.)

Eljegyzési
Lakodalmi
Damast
Eolienne

Selyem

és Henneberg selyem 1 K 35 f-től feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.

Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.
43/2—8,2

Serravallo

féle

CHINA-BOR vastartalommal

Higiénikus kiállítás Bécs 1906. Államaj., díszoklevél és nagy aranyérem.

Értekező szer: gyöngékedők, vérszegénység és lábadozó betegek számára

Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.

Ize kellemes. Több mint 6000 orvosi elismerés.

J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.

Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Folyékony

Somatose

jó szolgálatokat tesz

gyenge gyermekek és felnőttek táplálkozásánál

Kapható a gyógyszerárban és droguazüzetekben.

13b—53

823/1909. tkvi sz.

142—11

Arverési hirdetmény és feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Szávai János nagybecskereki lakos végrehajthatónak Krpucsin Mladen végrehajtást szenvedő elleni 921 kor. 54 fill. tökékövetelés és járuléka iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő nagybecskereki 792 sz. tkvben A. I. 1. sorsz. (1411—1412) hrsz. alatt felvett 320 □ öl területű udvar és kert a rajta levő 862. öi. számú házzal 2466 korona kikiáltási árban és ugyanott A. II. 8324. hrsz. a. felvett 300 □ öl területű pótkert 50 kor. kikiáltási árban 1909. évi ápr. 3. (három) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék árverési termében (földszint 25. ajtószám a.) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok a megállapított kikiáltási ár 2/3-ánál, vagyis 1411—1412. hrsz. ingatlan 1644 koronán alul, 8324. hrsz. ingatlan pedig 33 kor. 33 fill. en aluli alacsonyabb áron az árverésen el nem adható. Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. Árverezni kívánók, kivéve a kincstárt, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem kötelesek. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889:XXX. t.cikk 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898:XXIII. t.cikk alapján alakult Központi Hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan árverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e szakasz szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhez vételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles, tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 246 korona 50 fillért készpénzben vagy az 1881 nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881: LX.t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet. Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az 1908. évi XLI. t.c. 21. §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget sem köteles letenni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában s Nagybecskerek város tanácsánál megtekinthetők.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1909. évi január hó 22. napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bír.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 24 p.
Panesováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegebről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Panesováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 1 óra 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Panesovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 8 óra 45 p.
Szegebre: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Panesova és Alibunára reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára. (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

Frissen vágott elsőrendű

tejes bányák

1/2 5 korona. ::
1/4 3 korona (hátsó). ::
1/4 2 korona 40 fillér (első).

SCHNEEBACHER LAJOS.

Telefon 147.

(143—15.1)

Telefon 147.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-utca 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással és nagyon szépen parkirozott udvarral. ::

SOLYMOSSYNE BRÁJER MÁRIA.

(35—x.13)

Utcai lakás

3 szoba, egy előszoba
és mellékhelyiségekkel
május 1-től kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad
KERTÉSZ MÁRK,
Temesvári-utca.

BOR

Kadarka	30 K
Kövidinka	32 K
Finom fehér	34 K
Rizling	40 K

hektoliterenként hamisítatlan
kitünő minőségben eladó

Dr. Nagy Dezsőnél
Nagybeeskereken.
15-x.6

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi
Jacobi-féle
Anticotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi
Minden fadoboz egy érdekes búvárszatyát tartalmaz
4-22.11

Meghívó.

Dr. Perisics Zoltán ur védnöksége alatt
álló „Első nagybeeskereki magyar katonai
hadastyán- és betegsegélyező-egyesület” 1909.
évi február hó 14-én, az esetleg alapszabály-
szerüleg megkívántató számú tag meg nem
jelenése esetén pedig folyó évi február hó
21-én, tekintet nélkül a megjelenő tagok
számára, mindig délután 2 órakor az ipartestü-
let irodai helyiségében (Korona-utca)

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre a t. c. tag urak tisztelettel meg-
hívattak.

Nagybeeskerek, 1909. évi január hó 18-án.
Marschall János, titkár. **Pierre János,** elnök.

Napirend:

1. Hitelesítők választása.
2. Zárszámadások és a mérleg előterjesz-
tése és jóváhagyása.
3. Felmentvény megadása.
4. 1. elnök, 1. alelnök, felügyelő-bizottsági
tag, póttag és 3 számvizsgáló választása.
5. Az alapszabályok módosítása iránti ha-
tározat hozatala.
6. Esetleg beérkezett indítványok.*

* Napirenden ki nem tűzött indítványok csak
azon esetben vétetnek a közgyűlésen tanácskozás alá,
ha ezek legalább 8 nappal a gyűlés napja előtt a fel-
ügyelő-bizottsághoz beadatnak. 114-1.1

Febr. hó 9-én, kedden, este
a „Rózsa” kávéházban

NAGY TOMBOLA-ESTÉLY.

Kezdetre 10 órakor.

Ezután hetenként egyszer,
minden kedden tombola-estély.

(27-x.15)

LEGNAGYOBB SZŐLŐDOLTIVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

53-12.5

FRISSEN LŐTT

nyulakat, foglyot,
fácánt, őzet legmaga-
sabb árak mellett
szállításra keresnek

P. Horváth Nagy Társa, Fiume.

Széna- és szalma-ajánlatokat kérünk.
23-9.5

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

elvállal olcsó díjazás mellett
délutáni és esti órákra köny-
velést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e
lap kiadóhivatala szolgál.

Házeladás.

A Mária-Terézia-utca 2. sz. alatti ház,
mely a kaszinókerttől atellenben van,
szabad kézből eladó.

68-4.4 Bővebbet
KELLER LIPÓTNÁL,
a Mészáros Lázár-utcaban.

185/190. ijt. sz. 139-3.2

Versenyárgyalási hirdetmény.

Ótelek községe a m. kir. földmívelés-
ügyi minisztérium által engedélyezett ösz-
szeggel

kisdedovodát épít

és annak felépítésére versenyárgyalást
hirdet.

A költségvetésileg előirányzott építési
költség 13157 kor. 12 fillér, amelynek 5%-a
bánatpénz gyanánt akár készpénzben, akár
biztosítékképes értékpapirokban Ótelek köz-
ség pénztáránál a versenyárgyalási nap
d. e. 8 órájáig okvetlenül leteendő.

Csak szabályszerűen kiállított és pe-
cséttel lezárt oly ajánlatok vétetnek tárgya-
lás alá, amelyek Ótelek község előjárósá-
gának címezve, a versenyárgyalási nap
d. e. 8 órájáig beérkeznek.

A versenyárgyalás megtartására, ille-
tőleg az ajánlatok fölbontására a határnap
1909 évi márc. 5-ik napjának d. e. 9 órája
Ótelek község házához tüzetik ki, ahol aján-
lattevők is megjelenhetnek.

A tervek, költségvetés és részletes épi-
tési föltételek az óteleki körjegyző irodá-
jában a hivatalos órák alatt mindenkor
betekintethetők.

Ótelek, 1909. évi január hó 31-én.

A községi előjáróság.

CIMIRÁSHOZ

egy helyi nagyobb ipar-
vállalatnál jó irással bíró

leányok =
felvétetnek

Cím megtudható a kiadóhivatalban.
86-x.10

Kalmár és Engel

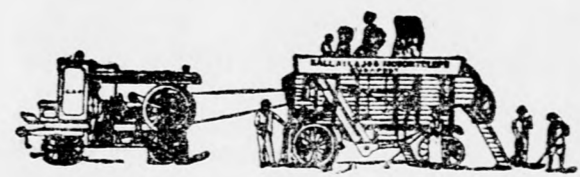
motor- és gépgyára.

Városi raktár

Budapest, V., Lipót-körut 18.

Gyár és iroda VI., Úteg-utca 19.

Ajánlja ugy a cséplőgép, mint malom-
üzemre legegyszerűbb benzinmotorjait,
benzinlokomobiljait, valamint szivógáz-
motorjait, melyek V., Lipót-körut 18.
bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás —
kittünő cséplésért.

Egyedül létező újdonság.

Ezen motorok egyenletes járásaak és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen
(123-X2) kezelhetők.

Árjegyzék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre.

Meghívó

a B.-Komlósi Takarékpénztár részvényeseinek 1909. évi február hó 21-én déli előtt 9 órakor Nagykomlóson az intézet helyiségében tartandó

XXXV. rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az 1908. évi zárszámadás előterjesztése és az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránt.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Két jegyzőkönyvhitelítő kijelölése.

(130-1.1)

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	
Pénztárkészlet — — — —	8036 66	Részvénytőke — — — —	100000 —
Ingatlanok — — — —	10293 54	Tartaléktőke — — — —	53305 92
Értékpapírok — — — —	10546 75	Takarékbetét — — — —	339892 49
Felszerelések — — — —	750 —	Fel nem vett osztalék — — — —	300 —
Váltó-tárca — — — —	294556 96	Allamkincstár — — — —	616 80
Kötvény-tárca — — — —	165236 54	Átmeneti váltó-kamat — — — —	2979 44
Intézeteknél elhelyezett tőkék — — — —	20825 88	Átmeneti kötvény-kamat — — — —	1624 99
		Nyeremény — — — —	11526 69
	510246 33		510246 33

Veszteség.	Veszteség- és nyereség-számla.	Nyereség.	
Tökésített betét-kamat — — — —	11833 36	Váltó-kamatok — — — —	19758 49
Kifizetett betét-kamat — — — —	634 96	Kötvény-kamatok — — — —	10651 43
Allami és községi adók — — — —	1400 54	Folyószámla-kamatok — — — —	2179 24
Kamatadó — — — —	1246 84	Haszonberek — — — —	120 —
Költségek — — — —	1906 57	Szelvények — — — —	519 80
Fizetések — — — —	5480 —	Elővezetett nyeresemény — — — —	800 —
Nyeremény — — — —	11526 69		
	34028 96		34028 96

A jelentés és a zárszámadás 8 napon át a közgyűlés előtt megtekinthető. Azon részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés előtti az alapszabályok 14. §-a értelmében az intézet pénztárában letétmenyezni.

Az igazgatóság.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll“ feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsolési szer közzvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. —

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

5-75.6

Főszétküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni

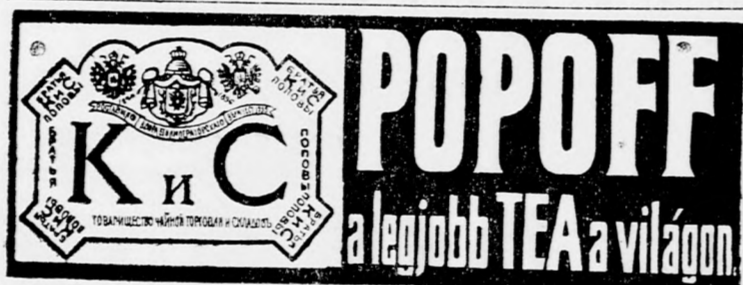
STOCK
Cognac Medicinal
szavatoit valódi horpárlat

Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

3-17.6

POPOFF
a legjobb TEA a világon.

UJ BOR
literje 30 krajcár.

dr. Brájer Lajos
szőlőjéből.

Kapható:
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél)

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény, oszónál és meghülésnél, bedörzsolésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Dr. Richter József gyógyszerésznél, Budapest.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Ó H J A J!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszerertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskerekén: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármin, Kellner József, 10-13-6 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetesű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el.

Az Arpad-utcai 637/15. sz.
házban több kisebb és nagyobb

lakás
azonnal kiadó.

Tudakozódni e lap kiadóhivatalában lehet.

ELADÓ TENYÉSZBIKA.

Egy igazolvánnyal ellátott, a vizsgáló-bizottság által különösen alkalmasnak talált 7/4-ed éves, piros-tarka tenyészbiika eladó.

Ára 850 korona.

RENYÉ VILMOS,
Nagyósz 217. sz., (Torontalm.)

134-2.2